

03.07.2017

Pormestari

10 §**Lausunnon antaminen ympäristöministeriölle rakennuksen ääniympäristöä koskevasta asetusluonnoksesta**

HEL 2017-005318 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon:

Yleiset kommentit

Asetusehdotuksen tavoitteena on selkeyttää rakennusten ääniympäristöä koskevaa sääntelyä sekä edistää säännösten soveltamisen ennakoitavuutta, yhtenäisyyttä ja vaikuttavuutta. Lausunnolla oleva asetusluonnos ei vielä täysin vastaa tätä tavoitetta, vaan sitä on monilta osin tarpeen selventää ja tarkentaa. Uusi asetus antaa kuitenkin mahdollisuuden rakennuksen ääniympäristön ohjausvaatimusten selkeytymiselle.

Perustelumuiustiossa esitetyt perustelut ja taustoitukset kullekin pykälälle ovat joiltakin osin suppeat. Niitä on syytä avata tarkemmin pykälien selkeyttämiseksi ja tulkinnanvaraisuuden vähentämiseksi. Soveltamisalaa koskevat määräykset rakennuksen eri huoneisto ym. tyypeistä ovat osittain tulkinnanvaraisia. Etenkin laadullisiin normeihin liittyy runsaasti tulkinnanvaraa.

Asetusluonnoksesta nousee esille kolme erityisen huomion arvoista seikkaa. Ne ovat rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyyttä koskevat vaatimukset, oleskeluun käytettävien parvekkeiden määrittäminen sekä käyttötarkoituksen muutoksissa noudatettava säätely.

Yksityiskohtaisia kommentteja, 1 § soveltamisala

Lausuntokierroksella olevan maankäyttö- ja rakennuslain muutosta koskevan hallituksen esityksen mukaan uutena rakennuksena pidetään myös rakennukseen tehtävää laajennusta ja kerrosalaan laskettavan tilan lisäämistä. Perustelumuiustiossa olisi hyvä selventää, miten asetusta sovelletaan rakennuksen sisäistä kerrosalaan laskettavaan tilaa lisätessä.

2 § Määritelmät

Asetuksen määritelmissä tulisi myös määritellä käsitteet impulssimainen, kapeakaistainen ja pienitaajuinen melu. Perustelumuiustion teksti 5 §:n kappaleessa 2 ei määrittele melutyyppejä riittävän tarkasti.

03.07.2017

Pormestari

3 § Rakennuksen ääniympäristön suunnittelu, toteutus ja todentaminen

Pykälän toinen momentti antaa tilaa suunnittelulle, lisää joustoa ja ta-pauskohtaista harkintamahdollisuutta, jota voidaan pitää kannatettavana.

4 § Vaatimukset rakennuksen ääneneristävyydelle

Pykälässä on säädös asuntojen ja muiden tilojen väliselle ilma- ja askelääneneristävyydelle. Tulkintaa saattaa sekoittaa perustelumui-stio kappale, jossa kerrotaan, että vaatimus ei koske esim. asuinhuoneis-toon kuuluvia pieniä wc-, kylpyhuone- ja löylytiloja.

Asetusluonnoksen 4 §:n 2 momentin mukaan impulssimainen, kapea-kaistainen tai pienitaajuinen melu ei saa lepoon ja nukkumiseen käytet-ävissä huoneissa ylittää yhden tunnin keskiäänitasoa 25 dB. Pykälä-kohtaa tulisi täsmentää vuorokauden aikaan liittyen. Asumisterveysase-tuksen pienitaajuisen melun toimenpiderajaa sovelletaan vain yöaikai-seen melun.

Luonnoksen 4 §:n 3 momentin alussa olevien tilojen osalta tulisi täs-mentää, että niiden ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen niin, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö eikä niitä lähellä sijaitsevien mui-den jo olemassa olevien rakennusten tiloihin aiheuteta ääniympäristön heikentymistä.

Pykälän 3 momentin loppu, jonka mukaan sisäänvedettyjen parvekkei-den ja viherhuoneiden ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava si-ten ettei ääniympäristöstä aiheudu haittaa asukkaille, jää epäselväksi. Myöskään perustelumui-stosta ei käy ilmi säädöksen tarkoitusta.

5 § Vaatimukset rakennuksen melun- ja värinätorjunnalle

Rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyyttä koskeva säädös on monilta osin epäselvä. Perustelumui-stion sivulla 8 todetaan säädöksen koske-van ulkoa kantautuvaa melua. Sivulla 15 puolestaan todetaan, että säännöksessä otettaisiin huomioon tilan kokonaismelutaso, johon vai-kuttaa ulkomelutason lisäksi taloteknisten laitteiden ja hissien äänitaso, sekä tilaan rajoittuvista tiloista aiheutuva äänitaso.

Asetusluonnoksen mukaan ulkovaipan ääneneristävyys on suunnitelta-va ja toteutettava siten, että äänitaso asunnossa, majoitus- ja potilas-huoneessa ei ylitä keskiäänitasoa 30 dB ja esim. pienitaajuinen melu ei ylitä nukkumiseen tai lepoon käytettävissä huoneissa keskiäänitasoa 25 dB.

03.07.2017

Pormestari

Lukuarvo 30 dB etenkin ilman vuorokaudenaikaan liittyvää määrettä on hämmentävä. Se poikkeaa yleisesti käytössä olevista ja sovellettavista valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoista sisällä sekä asumisterveysasetuksen toimenpiderajoista.

Alueidenkäytön suunnittelussa ympäristömeluun liittyvää arviointia tehdään pääsääntöisesti perustuen valtioneuvoston päätökseen 993/1992 melutason ohjearvoista. Rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyyden mitoittava tekijä on yleensä päiväaikainen liikennemelu ja sille asetettu ohjearvotaso sisällä 35 desibeliä. Melutason ohjearvoja on sovellettu sekä kaavoitettaessa uudisrakennuksia tai tehtäessä käyttötarkoituksen muutoksia. Kapeakaistaista ja impulssimaista melua on käsitelty kuten ohjearvot edellyttävät ja pienitaajuisten melun osalta on suunnittelussa pyritty tavoittelemaan sisällä yöaikaista keskiäänitasoa 25 dB.

Perustelumuongon mukaan melualueilla annettavia kaavamääräyksiä sovelletaan ulkovaipan ääneneristävyyden mitoituksessa 5 §:n 1 momentissa annetun lukuarvon sijasta. Asemakaavoissa annettava kaavamääräys on useimmiten äänitasoerovaatimus, joka tarkoittaa ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotusta. Säädöksessä kuitenkin puhutaan sisällä sallittavasta keskiäänitasosta, mikä on aivan eri asia.

On vaikea nähdä perusteita 5 §:n 1 momentissa esitetyille melutason ohjearvoista poikkeavalle ulkovaipan ääneneristävyyden mitoitukselle. Poikkeuksena edelliseen voidaan esittää pienitaajuisia melua koskevaa säätelyä, joka tavoitteiltaan ja määritelmiltään vastaa sitä, mitä asumisterveysasetuksessa on asiasta säädetty. Mikäli ulkovaipan mitoituserusteet poikkeavat melutason ohjearvoissa säädetystä, voi se johtaa epäyhtenäiseen menettelyyn kaavoituksen, poikkeamisten ja lupamenettelyn kesken.

Asetusluonnoksen tavoitteena on varmistaa asuntojen ulkokuoren riittävä ääneneristävyys, jota voidaan pitää kannatettavana. Asetusluonnoksesta poikkeava ratkaisuvaihtoehto voisi olla se, että asuinrakennusten ulkovaipan ääneneristävyydelle määritettäisiin minimitaso, joka voisi kaupunkialueilla olla esim. 30 desibeliä. Tällöin asemakaavoissa tehtävän suunnittelutarpeen ja tarkkuuden arviointi yhtenäistyisi ja selkiytyisi, kun kaavamääräyksissä esitettävälle mitoitukselle saataisiin minimitaso.

Lisäksi on oleellista, ettei kaupunkiympäristöön sijoittuvien parvekkeiden osalta heikennetä niiden sijoittamisen, suunnittelun ja toteuttamisen edellytyksiä nykyisestä muodostamalla tarpeettoman tiukkaa tulkin-taa parvekkeilla sallittavasta melutasosta. Parvekkeiden suunnittelun tavoitteena on pääsääntöisesti pidetty sitä, että parvekkeilla saavutet-

03.07.2017

Pormestari

taisiin päiväajan ohjearvotaso 55 dB, jotta olosuhteet niillä olisivat melun kannalta viihtyisiä. Oleskeluun ja virkistykseen tarvittavina alueina tai tiloina parvekkeille ei lähtökohtaisesti ole tarvetta, koska asuintonteilta tai -kortteleista osoitetaan riittävät melulta suojatut piha- ja oleskelualueet. Parvekkeiden nähdään tuovan asunnoille kuitenkin merkittävää lisäarvoa, vaikka tavoitteena pidettävää ohjearvotasoa ei aivan saavutettaisikaan. Myös muiden suunnittelukysymysten ja kaupunkikuvallisten näkökohtien vuoksi parvekkeiden sallimisella on suuri merkitys. Näin ollen asetuksessa ei tulisi antaa sitovaa numeerista vaatimustasoa parvekkeiden melutasosta.

Huomautettakoon, että 5 §:n 2 momentin taulukossa jossa ulkotilan enimmäisäänitason lukuarvo 35 dB impulssimaisen tai kapeakaistaisen äänen ollessa kyseessä pitänee olla 45 dB, mikäli perustelumuiiston keskeisissä ehdotuksissa mainittu lukuarvon tiukennus 5 desibeliä erityisen häiritsevää melua ulkotiloja koskien pitää paikkansa. Taulukossa ei ole myöskään huomioitu pienitajuista melua lainkaan.

Edelleen 5 §:n viimeinen momentti jää merkitykseltään epäselväksi. Asuin-, majoitus- ja potilastilojen osalta puhutaan runkoääni- ja tärinäeristyksestä, muiden tilojen osalta melun- ja tärinätorjunnasta. Ilmeisesti kuitenkin kaikkia tiloja koskee sama laadullinen normi toimintaa vastaavan riittävän hyvän ääniympäristön saavuttamisesta. Laadullinen normi voi olla perusteltavissa, mutta säädöksen merkitys ilman perustelumuiustiossa esitettävää taustoitusta jää auki.

6 § Vaatimukset rakennuksen ääniolosuhteille

Asetusluonnoksen 6 §:n 2 momentin mukaan virkistykseen käytettävät rakennuksen piha- ja oleskelualueet sekä oleskeluun käytettävät parvekkeet on sijoitettava, suunniteltava ja toteutettava siten, että melutaso ei ylitä päiväajan kello 7-22 keskiäänitasoa 55 desibeliä. Perustelumuiustiossa on todettu, ettei asetus koskisi siis esimerkiksi tuuletusparvekkeita, mutta tarkempaa määritelmää oleskeluun käytettävästä parvekkeesta ei ole esitetty. 4 §:n 3 momentissa todetaan puolestaan, että sisäänvedettyjen parvekkeiden ja viherhuoneiden ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava siten, että ääniympäristöstä ei aiheudu asukkaille haittaa. Oleskeluparvekkeet tulee ensisijaisesti sijoittaa siten, että melutaso on mahdollisimman pieni ja melutason ohjearvo päivällä voidaan saavuttaa ns. normaalilla avattavalla lasituksella. Säädösehdotus tukee tätä näkemystä, mutta siihen sisältyy käytännössä kuitenkin myös suuria haasteita. Perustelumuiustiossa em. kohtaa on täsmennetty määrityksellä "oleskeluun tarkoitettujen". Määritelmä olisi syytä olla tältä osin täsmällinen myös varsinaisessa asetuksessa. Epäselväksi jää, minkä takia tässä yhteydessä on mainittu erityisesti sisäänvedetyt parvekkeet ja viherhuoneet.

03.07.2017

Pormestari

Piha- ja oleskelualueiden osalta säädös poikkeaa merkittävästi nykyisestä melutason ohjearvojen (Vnp 993/1992) mukaisesta lähtökohdasta, jossa leikkiin ja oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla on sovellettu sekä päivä- että yöajan keskiäänitasoja. Pääsääntöisesti Helsingissä päiväajan ohjearvotason saavuttaminen piholla on kriittisempää, koska Helsingissä ei juurikaan sovelleta ns. uusien alueiden tiukempaa 45 dB:n yöajan ohjearvoa. Kyseessä on kuitenkin merkittävä muutos vallitsevaan käytäntöön, joten sen perustelevuus on kattavasti on tärkeää. Joillain alueilla, jos esim. yöaikainen liikenteen osuus on poikkeuksellisen suuri, voi yöajan ohjearvon soveltamisesta luopumisella olla melko merkittäviäkin vaikutuksia.

7 § Korjausrakentaminen, muutostyö ja rakennuksen käyttötarkoituksen muutos

Käyttötarkoituksen muutoksen osalta kvalitatiivinen säännös, jonka mukaan ääniympäristöstä ei saa aiheutua asukkaille haittaa, on riittämätön. Rakennusten käyttötarkoituksen muutosta asumiseen tulee ääniympäristön osalta koskea samat säädökset kuin uudisrakentamista. Ehdotetun asetusluonnoksen avulla on tarkoitus varmistaa, etteivät rakennusten ääniolosuhteet vaaranna niiden käyttäjien terveyttä, lepoa tai työskentelyä. Asetusluonnos ei esitettyssä muodossaan varmistaa asukkaiden yhdenvertaisia asumisterveydellisiä olosuhteita.

Asetusluonnos ei huomioi myöskään tilojen tai rakennusten käyttötarkoitusten muutoksen vaikutusta ympäröivien rakennusten asukkaille tai käyttäjille. Rakennus tai osa siitä voidaan muuttaa esimerkiksi kokoon-tumishuoneistoksi, jossa voidaan soittaa musiikkia suurella äänenvoimakkuudella. Käyttötarkoituksen muutoksen hakijalle tulisi voida osoittaa vaatimuksia ääneneristävyden osalta jo muutosvaiheessa, jotta toiminnanaikaiset meluhaitat voidaan hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella etukäteen välttää. Samalla välttyään esimerkiksi terveydensuojelun perusteella vaadituilta rajoituksilta ja korjausvaatimuksilta, jotka voivat olla jälkikäteen kohtuuttomia toiminnanharjoittajaa kohtaan.

Asetusluonnoksen 7 §:n 3 momentin mukaan rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyys olisi rakennuksen korjaus- ja muutostyössä ja rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa suunniteltava ja toteutettava siten, että asetusluonnoksen 5 §:n 1 momentissa säädetyt ulkovaipan ääneneristävyttä koskevat vaatimukset täyttyvät. Liittyen siihen, mitä lausunnossa aiemmin todetaan kyseisestä momentista, on tärkeää, että myös käyttötarkoituksen muutoksissa sovelletaan yhtenäistä mitoitustapustusta ulkovaipan ääneneristävyydelle.

Kolmannessa momentissa rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyydelle asetettu vaatimus korjaus- ja muutostöiden ja käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä jättää tulkinnanvaraa esim. hankkeissa, jotka

03.07.2017

Pormestari

eivät kohdistu itse julkisivuun. Yhtenäisten tulkintojen varmistamiseksi tämän asetuksen perustelumuiotiossa olisi hyvä avata, miten asetusta sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen osalta esimerkiksi rakennuksen sisäistä kerrosalaan laskettavaa tilaa lisättäessä.

Toisaalta asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle ei ole rajattu esimerkiksi kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, joten jää epäselväksi mitä korjaus- ja muutostöille ja käyttötarkoituksen muutokselle esitetty vaatimus tarkoittaa näiden osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi**Liitteet**

- 1 Lausuntopyyntö 2.5.2017
- 2 Saate 2.5.2017
- 3 Luonnos 2.5.2017
- 4 Ympäristöministeriön asetus
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto kaupunginhallitukselle luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen ääniympäristöstä Allekirjoitettu
- 6 Rakennusvalvonnan lausunto.pdf
- 7 Ympäristökeskuksen lausunto kaupunginhallitukselle luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen ääniympäristöstä allekirjoitettu.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**
Ympäristöministeriö**Otteen liitteet**
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano**Tiedoksi**

Lausunnonantajat

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut**Postiosoite**
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi**Käyntiosoite**
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>**Puhelin**
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783**Y-tunnus**
0201256-6**Tilinro**
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

03.07.2017

Pormestari

Asetuksella säädettäisiin rakennusten ääneneristävydestä, melun- ja tärinätorjunnasta sekä ääniolosuhteista. Lisäksi säädettäisiin rakennusten virkistykseen käytettävien piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden ääniolosuhteista. Asetusta sovellettaisiin uudis- ja korjausrakentamisessa sekä rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa

Asetuksessa säädettäisiin rakennuksen ilma- ja askelääneneristävyyttä, äänitasoa, jälkikaiunta-aikaa ja puheen ymmärrettävyyttä koskevat enimmäis- tai vähimmäislukuarvot, jotta rakennus täyttäisi maankäyttö ja rakennuslaissa edellytetyn, meluntorjuntaa ja ääniolosuhteita koskevan olennaisen teknisen vaatimuksen. Lukuarvoja sovellettaisiin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa rakentamisen suunnittelussa, lupamenettelyissä ja valvonnassa.

Asetuksella korvattaisiin Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa C1 olevat määräykset asuinrakennusten ääneneristävydestä ja meluntorjunnasta sekä osissa C1 ja D2 olevat määräykset taloteknisten laitteiden sallittavista äänitasoista. Keskeisimpinä muutoksina nykytilaan nähden olisivat uudet ääneneristävyyttä koskevat indikaattorit, askelääneneristävyden taajuusalueen laajentaminen, rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyyttä koskevat vaatimukset sekä jälkikaiunta-aikaa ja puheenymmärrettävyyttä koskevien lukuarvojen asettaminen ääniolosuhteiden määrittämiseksi. Lisäksi asetuksessa otettaisiin kantaa virkistykseen käytettävien rakennuksen piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden hyväksyttävään melutasoon.

Asetus tulisi voimaan 1. päivänä tammikuuta 2018 ja sitä sovellettaisiin hankkeisiin, jotka tulevat vireille sen voimaantulon jälkeen.

Asiassa on saatu kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvontaviraston ja ympäristökeskuksen lausunnot. Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa 30.6.2017 mennessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 2.5.2017
- 2 Saate 2.5.2017
- 3 Luonnos 2.5.2017
- 4 Ympäristöministeriön asetus
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto kaupunginhallitukselle luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen ääniympäristöstä Allekirjoitettu
- 6 Rakennusvalvonnan lausunto.pdf
- 7 Ympäristökeskuksen lausunto kaupunginhallitukselle luonnoksesta

03.07.2017

Pormestari

ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen ääniympäristöstä allekirjoitettu.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Lausunnonantajat

03.07.2017

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 10 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.07.2017

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 03.07.2017.